

ČÍM DÁL BĚŽÍTE,
TÍM BLÍŽ JSTE PRAVDĚ...

VOR UTKANÝ Z HVĚZD

Román

ANDREW J. GRAFF

VOR
UTKANÝ
Z HVĚZD

Raft of Stars
Copyright © 2021 by Andrew J. Graff
All rights reserved.

*Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Jana Muriel Preti, 2022
Cover © Kimberly Glyder Design, 2022
© DOBROVSKÝ s.r.o., 2022

twitter.com/knihydobrovsky
www.facebook.com/KnihyDobrovsky.cz

ISBN 978-80-277-2706-3 (pdf)

ANDREW J. GRAFF

VOR UTKANÝ Z HVĚZD

Pro Heidi

Prolog

Pro Fishova dědu

Fish po mně chtěl, abych vám tenhle vzkaz nechal na lednici, abyste věděl, že sme na útěku.

Říká, že najdeme jeho tátu. Pošleme vám peníze za jídlo v pytlíku, který sme si vzali u vás ve špajzu, za zavírací nůž i za ty dva hrnky a krabičku sirek. Máte vyřídit jeho mámě, aby si nedělala starosti. Vzali sme si sebou pistoli mýho fotra a pět kulek k tomu. Máme kola a rybářský pruty a nepromokavou celtu a taky váček s vaším tabákem, za to vám taky pošleme peníze.

Řekněte prosím šerifovi, že Fish mýho fotra zastřelit nechtěl. Leží mrtvej v kuchyni, na podlaze u kuchyňského stolu.

Od Dalea Breadwina

KAPITOLA PRVNÍ

Želví miminka, která chlapci nesli pod tričky na hrudi, byla velická jako půldolarové mince. Když Fish už popáté přecházel silnici mezi polem a mokřadem, zastavil se na asfaltu a pod tričko se podíval. Byl začátek června, slunce pražilo a želvičky vypadaly zmoženě a vyprahle, jak se snažily jedna přes druhou vydrápat směrem vzhůru. Byly *houževnaté*, což znamenalo, že jejich postoj k životu se vyznačoval vytrvalostí. Slovo *houževnatý* znal Fish od pátého ročníku.

Fishův kamarád Bread se vydrápal ze škarpy plné jetele a líných včel a na silnici dohnal Fische. Na jednom ze stvolů orobince, od loňského roku už uschlém, seděl vlhovec červenokřídlý.

„Hele, víš, že ty želvy, co zachraňujeme, jsou kajmanky?“ řekl Bread. „Vidíš ty hrboly, co mají na krunýři? Zachraňujeme tu kajmanky.“

Vzrostlých kajmanek se chlapci báli zrovna tak jako Breadova otce. Pokud existovalo něco, co dokázalo chlapce na místě zastavit, byl to moment, kdy se před nimi objevila dospělá kajmanka a ta věc se pak vztyčila na zadní a zasyčela způsobem, který se zdál být pro želvu nepřipadný. Želvy a tátové by se stavět na zadní ani syčet neměli.

Fish se podíval dolů pod své vlastní tričko a pokrčil rameny: „Nijak zákeřně ještě nevypadají,“ řekl.

Asfaltová silnice, na které stáli, byla tichá, hodně stará a sluncem vyšisovaná skoro do běla. Vedla přes mokřiny a bývalé vysušené

mokřiny, které byly před dlouhými lety rozorány na kukuřičná pole. Střechy městečka Claypot vykukovaly mezi poli necelý kilometr odsud. Dvě zprolámané střechy domu a autodílny Breadova otce se rýsovaly proti polím na jihu. Fish ten dům i dílnu nenáviděl.

„Ale budou zlí, až vyrostou,“ řekl Bread.

Fish se na želvy podíval znovu. Nezdálo se správné je soudit, když jsou ještě takhle mladounké, sotva vylíhlé z vajec a celé scvrklé. Zatracená nebožátka. Tohle říkával často jeho děda, když se narodilo tele nedochůdce a nemohlo žrát nebo když ptáče vypadlo z hnízda a mohly ho najít kočky. Svět byl plný zatracených nebožátek. Občas se Fishův děda díval se stejně soucitným politováním v očích i na Breada, ale pak se zdálo, že sám sebe přistihl, a řekl něco jako, jak je vděčný za všechnu těžkou práci, kterou dnes Bread odvedl, a že doufá, že přijde i příště. Stejného politování si všiml i v očích dalších dospělých, kteří se kolem Breada nachomýtlí. Viděl ho u šerifa, když mu byl nablízku, a dokonce i u chlapíka, který obsluhoval na pumpě, když se k němu Bread přišoural ve svých roztrhaných sneakerskách, aby si za peníze od Fishova dědečka koupil sladkou tyčinku. V těch pohledech byl soucit, ale zároveň i ostražitost, jako kdyby jen čekali, že Bread půjde ve šlépějích svého otce, štípne jim nějakou sladkost a pak vezme do zaječích. Bread byl chudák, jeho otec byl zlý člověk, ale Fishovi se nezamlouval způsob, jakým dospělí na jeho kamaráda pohlíželi. Nelíbilo se mu, co to vyvolávalo v jeho srdci a jak to jeho přátelství zatěžovalo jakýmsi druhem hanby.

„Já je zachránit chci,“ řekl Fish.

Bread přikývl a zakřenil se. „Já taky,“ dodal.

Když chlapci želvy objevili, zrovna vedli svá kola směrem na Claypot. Kajmanky se po přestálých chladných měsících objevily v ústí vodního propustku, který vedl pod silnicí, ale nyní byl vyschlý – zanechávaly po sobě snadno viditelnou stopu. Namísto toho, aby se snažily prodrat přes propustek k mokřadu, zamířily si to na vyschlou půdu zoraného kukuřičného pole. Pokud by se

draly dál tímto směrem, k vodě by nedorazily. A týden nato by je pomlátili polní dělníci. Díky jarní oblevě se jich vynořily stovky, stovky takových velkých, kulatých oblázků. Chlapci se opírali o řídítko svých kol a prohlíželi si všechny ty želvy odsouzené k záhubě. Zatím to byl dobrý den, a vidina brzkého zániku ho pokazil. Předtím než objevili želvy, seděli na borovici za stodolou Fishova dědy a ještě předtím ve stodolních silech odpalovali petardy. Když tam byl takový ten stojatý, chladný a zatuchlý vzduch. A zápalka se rozhořela a ze zápalné šňůry sršely jiskry a člověk si zacpával uši a mhouřil oči, protože temnotu měl v okamžiku naplnit hluk a jas. Odpalování petard ve Fishovi vždy vzbuzovalo pocit, že se přihodí něco velkého, dostatečně velkého na to, aby den ztratil svoji obyčejnost. Bylo třeba jen počkat, až šňůra dohoří, a hluk a kouř vás pak přenesou někam jinam. A když se okolí znovu ponoří do ticha a do tmy, vždy můžete odpálit další petardy, pokud tedy máte u sebe více zápalek. Bylo to hodně podobné Fishovu přátelství s Breadem po ta tři poslední léta, která strávil na farmě svého dědečka. Fish byl petarda a Bread zápalka, která ji mohla odpálit, anebo to možná bylo naopak. Tak či onak, léto bylo příliš nudné, pokud by jedno nebo druhé chybělo. Jakmile škola skončila, jeho maminka ho vždy přivezla z města a vysadila ho před vstupní verandou, kde už na Fishe čekal jeho děda, Fish pak mámu objal a vyskočil z auta se sportovní taškou sbalenou na týden, kdy bude objevovat krajinu polí, stromů a řek.

Jak sbírali želvy, byli oba chlapci až do podpaždí pokryti vrstvou prachu z kukuřičného pole a i želvy byly celé bílé, jako kdyby je někdo předtím protřepal v pytlíku s moukou na smažení, kterou Fishova máma používala k obalování kuřecích pulek. Bylo to suché jaro. Za traktory, které minulý týden zarovnály půdu na polích, se zdvíhala oblaka prachu, která se pak ve vzduchu držela celé hodiny. Ledová zima s příliš velkým množstvím sněhu a nyní jaro bez vláh. Zima byla k divoké přírodě tvrdá. Po prvním tání sněhu našli chlapci v lese tři mrtvé jeleny, ležící pod vysokým

cedrem s otevřenýma, mléčně zakalenýma očima. Vypadalo to, jako kdyby chlad zvířata znavil natolik, že se rozhodla na chvíli ulehnout k odpočinku, celá ohromená tím, jak tady daleko na severu může být zima krutá. „Chudáčci,“ řekl Fish poté, co do jednoho z nich se zaváháním dloubnul klackem, aby si dokázal, že mu smrt nevadí.

Na druhé straně asfaltky škarpa sousedila s bažinou. Její vody byly chladné a díky naplavenému bahnu tmavé, a jak si chlapi sedli do dřepu, aby dali kajmankám svobodu, trocha studené vody jim zalila prsty v botách. Jakmile vložili každé z těch kožnatých stvoření do vody, zdálo se, jako by voda přivedla želvy k životu tím, jak z nich smyla prach, a díky rychlosti, s níž zapluly pod hladinu. Želvy vystrkovaly své malé hlavičky dopředu, zabíraly nohama a zamířily si to do bahnité vody. Byly jako holubi, kteří v párech vzlétali ze střechy stodoly Fishova dědy, bez předem stanoveného cíle, nevypočitatelně a překvapeně.

Fish držel kopající želvu nad vodní hladinou a řekl: „Tahle je poslední.“ Bread už obsah svého trička vyprázdnil a nyní si v bažině umýval ruce. Posadil se zpátky do podřepu, a když Fish kajmančí miminko osvobodil, vypadal opravdu spokojeně. Kdyby se Fish dokázal pomodlit tak, jako se modlila jeho máma, což znamenalo nepřetržitě a za všechno, odříkal by těm želvičkám modlitbu. Cítil se kvůli nim šťastný nebo alespoň šťastný kvůli sobě, ale zároveň pociťoval i obavy. Na to, aby zůstaly venku v bažině, byly tak malinké. Každá z nich tam venku byla úplně sama. Fish se nemohl rozhodnout, zda by je měl obdivovat, nebo oplakávat.

„Hodně štěstí,“ řekl šeptem a třel si přitom ruce ve vodě jednu o druhou a potom vzhlédl, aby se podíval, kde stojí slunce. Právě se chystalo v Claypotu zapadnout za vrcholky stromů. Když však městečko znovu spatřil a když zahlédl zrezivělou plechovou střechu domu, který patřil Breadovu otci, úsměv mu zmizel ze rtů.

„Co řekneš?“ řekl Fish.

„Těm želvám?“ zeptal se Bread. Chlapci pozorovali bažinu, jako kdyby čekali, že se ty malé hlavičky znovu vynoří nad hladinu. Ale už se neobjevily. Po dlouhém pochodu přes suché, prázdné pole chtěly zůstat na pěkně dlouho zavrtané v naplaveném bahně bažiny.

„Myslel jsem tvému tátovi,“ řekl Fish a vzápětí svých slov zalitoval.

Bread vzhlédl od vody směrem vzhůru. Krk měl napjatý. „Ach tak,“ poznamenal a stočil zrak zpět k bažině.

Hladina vody byla plná světla. Na březích ležela loňská, dohněda zbarvená a zcuchaná tráva, ale vyrašilo v ní už i dobrých patnáct centimetrů té letošní. Fish si jedno stéblo bažinaté trávy utrhł, prsty přejížděl po jejím drsném povrchu a předstíral, že ho nadmíru zaujala. A potom přišla inspirace. Určitá naděje tu byla.

„Dědeček má pro mě na zítřek další práci,“ řekl. „Mohł bys mi znovu pomoci, pokud chceš.“ Poté se odmlčel, čekal na Breadovu reakci a pak, jako kdyby ho zrovna napadlo to, co se skutečně snažil Breadovi sdělit, cíleně jasnějším hlasem pronesl: „A proč bys vlastně vůbec domů chodil? Můžeš zase zůstat přes noc u nás. Děda mu zavolá.“

Bread potřásl hlavou. „Táta mi řek, abych přišel domů,“ odpověděl a přitom vstal a oprášil si na kolenou džíny od prachu. „A měl tím na mysli včerejšek.“

Občas chlapci hráli hru, která spočívala ve vymyšlení způsobů, jak by bylo možno zbavit Breada jeho otce. Jednou ho utopili v bažině. Podruhé ho svázali v křoví maliníku a nechali ho tam napospas medvědům baribalům. Nechali ho přejet bezpočtem traktorů a aut a jindy ho až po krk zahrabali v mraveništi, které objevili za stodolou. Smyslem hry bylo otupit rány, které Bread utrpěl ve skutečném životě. Bread někdy zůstával u Fishova dědečka na několik dní v kuse. A vyprávěl historky o tom, jak spadl

ze schodů nebo jak se pomlátil na kole. Obličej a krk mu přitom vždy studem tak zrudly, že to na chvíli vypadalo, jako by modřiny ani neměl. A když z farmy odcházel, většinou už měly žlutavý odstín. Ne vždy, ale stávalo se to.

Jednou večer, když u nich Bread zůstal na noc, zaslechl Fish, jak jeho dědeček s Breadem mluví na verandě a ptá se ho, jak moc špatné to u něj doma je. Bread mu sotva odpovídal a pak se mu dědeček nabídl, že za jeho otcem zajde a promluví si s ním, což Bread okamžitě odmítl. Fish si ten rozhovor vyslechl z kuchyně, když si napouštěl vodu do sklenice. Po špičkách se přikradl ke dveřím na verandu a naklonil se k jejich síťové výplni.

„Jenom ho vždycky něco popadne,“ řekl Bread. „Ale popadá ho to prakticky furt.“

„A pije každý večer?“ zeptal se děda a po krátké odmlce dodal: „Hmm, a když je opilý, taky někdy machruje se zbraněmi?“

Fish cítil prach usazený v síti dveří a kvůli příteli ho zahlodala závist. Fishův děda mluvil s Breadem jako rovný s rovným. Fish tohle nikdy nezažil. Od doby, kdy začal trávit letní měsíce na dědečkově farmě, vnímal, že děda je v jeho přítomnosti trochu nesvůj. Jeho dědeček byl silný, měl mírnou povahu a byl to dobrý člověk, ale byl mezi nimi určitý odstup, díky kterému spolu nikdy nemluvili o opravdových, velkých věcech. Mohli si klidně povídat o hráčích baseballu nebo pneumatikách na kamión nebo o tom, co je potřeba na farmě obstarat. Ale když se Fish ocitl v pláči na seníku, vyděšený ze svého nového života bez otce, věděl, že je na to sám. A tak přestal plakat, dostál svým pracovním povinnostem, setřel si slzy tričkem z obličeje a zamířil si to do domu, aby oznámil, že se chce navečeřet, protože má hlad. Jednou Fishe napadlo, že ten dědečkův odstup je zároveň i odrazem jeho laskavosti, taková lekce muže chlapci o tom, že na věcech není třeba příliš lpět. Fish si nebyl jistý. Měl při tom stejný pocit, jako když se snažil nerozplakat před ostatními kluky ve škole. Zadržet pláč bylo dobré. Ale zároveň strašné.

„Podívej, Dale,“ řekl dědeček, „mým cílem není se ti plést do života. Jenom že takhle víš, že tomu rozumím, protože můj táta na mě a má sestra taky nasazoval a pořád nás komandoval.“

Následovalo krátké ticho. Fish se málem prozradil, protože na síti blízko jeho tváře přistál obrovský chroust. Fishův děda vstal a natáhl se pro svůj váček tabáku.

„A vím, jaké to je, když to ostatní lidé propírají, jak to celou situaci může jen zhoršit. Tak to bychom měli. Takže kdybys někdy potřeboval útočiště, kdykoli, tak přijď rovnou sem. Pokud to bude nutné, prostě sem jen přeběhneš přes kukuřičné pole. Rozumíš?“

„Ano, pane.“

„Tak dobře.“

Všichni tři seděli pohroužení v tichu, Fish za síťovými dveřmi a jeho děda s Breadem na verandě. Slunce už úplně zapadlo a z trávy začaly vzlétat světlušky a poletovat kolem jabloní a tiše si vyprávět o tom, co je pro světluščí život důležité.

„Dale, nic z toho neznamená, že by z tebe nemohl vyrůst dobrý člověk, setsakramentsky lepší než tvůj otec. Budeš slušný člověk, vy oba, ty a Fischer budete dobří lidé.“ Nyní stál a přecházel z jedné strany verandy na druhou a přes zábradlí vždy vyplivl rozžvýkaný tabák. Posunul si svoji kšiltovku z vojenské maskovací látky, kterou měl vždy posazenou vzadu na hlavě tak, aby mu kšilt směřoval vzhůru. Fish si byl skoro jistý, že ji měl z Korey, ale nikdy se nezeptal. Nikdy si ji nesundával z hlavy, až teprve když šel spát nebo si s ní otíral pot z čela. „Jste dobří hoši a máte dost síly na to, abyste to zvládli. Musíte prostě jen vytrvat. Rozumíš mi?“

„Ano, pane.“

V dálce se ozvalo vytí kojotů smečky, která tak ohlašovala, že se vydává na lov. Vytí naplněné radostným vzrušením se prohnalo nocí a stejně tak rychle, jako se ozvalo, i utichlo.

„Letos je spousta kojotů,“ slyšel, jak dědeček změnil téma hovoru. „Spousta kojotů, kterým kručí v břiše hladem.“

Fish vyšel na verandu a přidal se k dědečkovi a svému kamarádovi. Vypil si sklenici vody a díval se, jak se v nově nastalém tichu objevují na obloze hvězdy. Hvězdy hučely. Fishova krev v žilách hučela. Závist zmizela a objevilo se nové světlo. V kostele, kam chodila Fishova maminka, k sobě členové kongregace často „promlouvali“. Byl to jejich způsob mluvy – *promlouvali, pronášeli slova Našeho Pána určená jejich bratru či sestře*. Fish tomu nikdy nevěnoval pozornost, ale nyní se mu zdálo, že tomu rozumí. Breadovi a Fishovi se právě takové promluvy dostalo. Jeho dědeček věděl, že ve světě je mnohé v nepořádku a že nést toto vědomí s klidem je věcí *rozhodnutí*. A cosi vážného a naplněného klidem narostlo uvnitř Fishova srdce jako měsíc.

K Breadovu domu vedla boční šterková cesta. Město ji během minulého léta nechalo rozkopat, aby se dalo do pořádku nějaké potrubí, ale už nikdy ji nevrátilo do původního stavu. Bread zmínil, že mu jeho učitel matematiky pověděl, že se teď, když je v úřadu prezident Clinton, silnice a spousta dalších věcí změní k lepšímu. Jediné, co Fish o prezidentu Clintonovi věděl, bylo, že vypadá jako někdo, kdo se hodně usmívá, a že jednou v televizi hrál na saxofon. Fish dost dobře nevěděl, jak může usměvavý muž se saxofonem dát do pořádku šterkovou cestu v Claypotu. A nevěděl to ani Fishův dědeček.

Breadův dům byl poslední v řadě na levé straně ulice, a i když žádný z nich moc krásy nepobral, ten Breadův vypadal nejhůř. Loupala se z něj barva jako z ostatních domů, ale nějak tvrdošijněji. Místy se mu odlepovalo obložení a obnažovalo tak části růžové pěnové izolace a zčernalého dřeva jako rty, které se odchlípují od zkažených zubů a dásní. Tráva byla posekaná, jen když tam byl Bread a posekal ji, a to ještě jen tehdy, když bylo dost benzínu na pohon sekačky. O okenní tabule se opíraly přerostlé šeríky. S domem sousedila dílna jeho táty. Oddělovala je jen zaplevelená

šterková plocha potřísněná černými skvrnami v místě, kde jeho otec pohodil olejové vany. O dílnu postavenou z popílkových tvárnic se opíraly rozpůlené převodovky a zrezavělé motorové bloky. Obojživelná loď s plochým dnem ležela trupem vzhůru na sjetých pneumatikách.

Chlapci vedli svá kola, a když se přiblížili, zastavili se. Dům byl tichý. Začínalo se stmívat. V korunách stromů nad jejich hlavami neklidně zakroužilo několik netopýrů. Jak se Fish zastavil, o něco pevněji stiskl řídítka a poslouchal. Ačkoli nebylo nijak chladno, Breadem projela zimnice. Stávalo se mu to občas, když byl nablízku jeho táta nebo když na něho promluvil. Fish se rozhodl předstírat, že si toho zřetelného zachvění nevšiml. Připomínalo mu to, jak se tele na pastvě otrese, když ho v horkém dni příliš obtěžují mouchy. Kvůli Breadovi tu situaci nenávidím, pomyslel si.

„Možná bychom mohli políčit na kojoty,“ zašeptal Fish, „a můžeme je pak vypustit u vás doma.“

Bread pokrčil rameny. „Jo, možná,“ zajíkl se.

Před dvěma týdny našli chlapci jedno z dědečkových telat, jak leželo mrtvé ve své ohradě. Kojoti obvykle lovili králíky a koloušky, ale po tvrdé zimě, jakou byla i ta poslední, byli králíci jen kost a kůže a koloušků bylo pomálu, a tak si museli kojoti hledat větší kořist. Stáhli z telete kůži a sežrali vše, na co jim stačily žaludky. Dědeček si z přístěnku vytáhl pušku na vysokou. Zabíjet kojoty mu nebylo nijak po chuti. „I kojoti mají mláďata, která musí nakrmit. Ale existuje určitý bod, odkud není cesty zpět, a když dochází k zabíjení telat, a ještě ke všemu jen kus od chléva, tak už jsme ten bod setsakramentsky překročili,“ vysvětloval. Fish při porodu toho telete pomáhal. Vzpomínal si, jak se s prohnutýma a třesoucíma nohama poprvé postavilo na slámě. Když to tele viděl zpoloviny sežrané ležet v bahně a všude kolem spoustu kojotích stop, vztekem se mu zatnula čelist a sevřel žaludek. A když pak té noci vyrazili v dědově pick-upu do polí s puškou a bodovým reflektorem zabíjet kojoty, zdálo se mu to správné.

„Myslím, že teď půjdu dovnitř,“ řekl Bread. Skoro se přestal třást. „Vypadá to tam klidně.“

„Dobře,“ řekl Fish. A ucítil, jak polkl.

Chvilé loučení, kdy měl jít Bread domů, byla vždy doprovázena oboustrannou rozpačitostí. Jako kdyby byli cizinci, kteří nedokážou nic jiného než si potřást rukama a říct tomu druhému sbohem. Tentokrát si potřásli rukama a kývli na sebe, Fish si otřel ruce o džíny a pak přehodil nohu přes rám svého kola. Bread si položil kolo do plevele a vykročil na betonovou verandu. Vypadal malý a scvrknutý stejně jako kajmanky, s nejistýma nohama a slabý stejně jako to čerstvě narozené tele. A vyprahle a slabě se cítil i Fish, protože ho znovu opouštěl. Nenáviděl to. Svět je plný kojotů a telat. Musí přijít nějaká změna. Petardsky velká. Fishova mamka říkala, že nejmocnějším nástrojem, který má člověk na tomto světě k dispozici, je modlitba, že náš Bůh je „Bohem dobře načasovaných zázraků“. Fish věřil, že je to pravda, anebo tomu alespoň věřit chtěl. Ale když na něco čekal příliš dlouho, pak svoji víru nakonec vždy ztratil. Zdálo se, že se to tak děje i mnoha ostatním lidem, ale ti že o tom nikdy nemluví.

Pevně zavřené dveře Breadova domu zarachotily a Fish už šlapal dolů po šterkové cestě tak nejrychleji, jak dokázal. Pokaždé, když tam Breada nechal samotného, hnal se na svém kole zpátky na dědovu farmu jako s větrem o závod a přitom se pokoušel modlit o pomoc, nebo se modlit přestat, dokud mu mírumilovnost polí s poletujícími vážkami neposkytla útěchu. Tentokrát se však v jeho nitru odehrálo něco jiného. Tentokrát se zdálo, že k němu odněkud nebo od někoho dolehla odpověď přicházející ze všeho toho klidu a míru, z nebe. Sluchem ji zaznamenat nemohl, ale nějakým způsobem to krystalicky čisté sdělení vyjádřeno bylo. Tou vyslanou změnou *byl on*, Fish. Bylo to tak hlasité, že Fish na šterkové cestě dupnul na zadní brzdu. Hvězdy se mu seřadily nad hlavou. Měsíc a cvrčci vyčkávali.

Fish sevřel pěsti kolem pásky omotané na řídítkách. Tentokrát Breda neopustí. Odvážnost té myšlenky mu připadala tak cizí, že to skoro vypadalo, jako by patřila někomu jinému. Ale ne. Byla z jeho hlavy. Možná to bylo proto, že znal Breda už třetí léto a Bread se mu stal více bratrem než přítelem. Možná proto, že Fishovi teď bylo deset let a na podzim mu bude jedenáct a mezi srdcem deseti a jedenáctiletého chlapce je opravdu veliký rozdíl. Možná proto, že zaslechl, jak ho jeho dědeček, sám dobrý a silný muž, označil za dobrého a silného chlapce. V břiše pocítil cosi závažného, cosi, co v sobě mělo příslib naděje, a zároveň nebezpečného a střet zvěstujícího, a to ho přimělo se na té cestě zastavit. Vnímal to jako správnou věc a jeho srdce se zběsile rozbušilo stejně, jako když spolu s dědou vyrazili na lov kojotů.

Fish se podíval směrem k mokřině. A pak zpátky k Breadovu domovu. Svědkem jeho rozhodnutí mu byl měsíc. Fish své kolo otočil směrem zpět.

KAPITOLA DRUHÁ

Vstupní dveře benzínky Citgo ležící dvě míle na sever od Claypotu se rychle otevřely a dovnitř vešli dva muži a za sebou zanechali nachový soumrak. Prvním z nich byl podsaditý farmář oblečený v kombinéze pokryté vrstvou špíny, na hlavě mu seděla kšiltovka John Deere a na nose měl brýle s neuvěřitelně tlustými skly. Druhý byl vysoký muž krátce po třicítce, který měl na sobě vestu s odznakem a za pasem vysílačku a pistoli, na hlavě kovbojský klobouk.

Tiffany Robinsonová byla v tu chvíli opřená o pult a vzhledla k otevírajícím se dveřím. Při pohledu na vyššího muže se jí rozžářily oči. Zrovna si četla knížku, kterou si naposledy vypůjčila v knihovně. Byly to básně od Emily Dickinsonové, konkrétně ta, ve které autorka přirovnává svůj život k nabitě zbraní, věci tak skrytě mocné, připravené k tomu, že ji někdo osvobodí z místa, kde odpočívá, aby rozezněla okolní kopce ozvěnami. Tiffany se pokusila představit si sebe samu jako zbraň, dokonce jako skvělou, velkou brokovnici nejlépe značky Dickinson, ale jediný obraz, který si dokázala vybavit, byla tátova oprýskaná malorážka ráže dvacet dva, jediná zbraň, kterou kdy držela v ruce, a to ještě předtím, než se její rodiče rozvedli. Jakmile Tiffany šerifa spatřila, knihu schovala, napřímila se a stáhla si tmavozelený svetr k bokům džínových kalhot. Usmála se a zastrčila si za uši prameny svých fialových vlasů. Když se včera večer nudila, obarvila si v koupelně pár pramínků. Začala toho litovat už ve chvíli, kdy

si vlasy barvila. Ten pocit lítosti už zakusila i dříve, a když tu teď byl šerif, litovala toho o to víc. Muže nepotřebovala, ale tenhle už nějakou dobu budil její zvědavost. Připomněla sama sobě, jak si minulý rok dokázala svoji nezávislost, když celé hladové léto strávila sama ve stanu, ale ani to ji úplně nepřesvědčilo o tom, že by měla své smýšlení změnit.

„Zdravím, šerife Cale,“ řekla a dala si záležet, aby dychtivost v jejím hlase neprozradila, jak se těší, až ho uslyší vyslovit své jméno. Milovala způsob, jakým jako Texasan mluvil, jak v sobě jeho hlas nesl stopy po sladkém čaji, chřestýších a bezútešných, opuštěných místech. Takhle blízko u severní hranice Wisconsinu byl muž z Texasu vyloženým exotem.

„Ahoj Tiff,“ pozdravil ji šerif a zároveň hovořil i ke staršímu muži. S příchodem mužů dovnitř vstoupil i pach kůže, potu a hnoje. „Už jsem ti řekl alespoň desetkrát, Burte, že nemám pravomoc na to, abych žádal strážce zvěře, aby ustoupili. Když nechtějí, abys střílel kojoty na veřejné půdě, tak *nechtějí*, abys střílel kojoty na veřejné půdě!“ Jak šerif mluvil, nepřestával se na druhého muže dívat, ale cíleně se vydal ke konvím s kávou. Farmář ho s našpulenými rty následoval. Zdálo se, jako by se v něm všechno vařilo a měl každou chvíli vybuchnout. Tiffany už toho byla svědkem mnohokrát. I ona sama už jednou nebo dvakrát zapříčinila, že takhle vypěnil. Byla na to hrdá. Byla to taková jejich hra.

„Šerife, znáš je stejně dobře jako já – zdravím, Tiff.“

„Ahoj Burte,“ odpověděla mu.

„Znáš je stejně tak dobře jako já a víš, že správci zvěře vycházejí z celostátních čísel a že místní poměry neznají. Na základě svých elegantních grafů si myslí, že když nejsou žádný kojoti v Milwaukee, tak v Claypotu kojoti taky nejsou, takže do toho lesa lízt a vyhánět smečky těch bastardů z našich farem pak musíme my.“ Burt vyslovil slovo kojoti jako kokoti – v Claypotu *kokoti* taky nejsou –, a jak to vyslovil, dal ruce do vzduchu a máchl jimi, jako kdyby od sebe chtěl odehnat dotěrné komáry. Tiff potrásla

hlavou a za loterijními tikety vyměnila kávový filtr. Burt se znovu rozmáchl rukama. „Budeme je muset zatlačit zpátky do lesa, nebo si pro naše telata budou chodit furt.“

Šerif Cal si z komínku vytáhl plastový kelímek a otočil se ke staršímu muži. „Burte, já vím, že máš dobytek, a na své půdě si můžeš střílet kojoty co hrdlo ráčí.“

„Šerife Cale?“ ozvala se Tiff.

Neslyšel ji. „A o státní nebo okresní statistiky já se nestarám.“

„Šerife Cale, v téhle konvici káva není.“

„Ale když strážci zvěře najdou mrtvé kojoty na státní půdě, začínají se vyptávat. A to mi tedy starosti dělá.“ Cal stiskl tlačítko na termosce a ozvalo se brblavé zaprskání. „Tiff, v téhle termosce není káva.“

„Hned přinesu novou,“ odpověděla.

„Díky.“

Burt zavrtěl hlavou. „Tady jim říkáme *krávy*, texaskej range-re. Chováme *krávy* na farmě, ne *dobytek* na ranči. A ty travnatý pozemky leží nahoře přímo naproti mojí farmě,“ postěžoval si. „Víte, když jsem byl kluk, tak tamty pozemky patřily mému –“

„Dělám jemně praženou, šerife. Máte rád jemně praženou?“

„Jo, to je v pohodě, Tiff. A když se mě strážci začínají vyptávat, Burte, a já jim na to řeknu, že nevím, kdo ty kojoty střílí, tak pak vypadám, jako že jsem v tomhle městě jedinej hlupák, kterej to neví.“

Burtova tvář se zachmuřila. „Že ty zatracený kojoty střílím zrovna já, nikdo neví. A letošní rok je to s nima zlý, je jich moc. Vlastně prokazují lidem dobrou službu, protože až už nebudou žádný telata, tak by si mohli políčit i na děti.“

Šerif zavřel oči a chvíli je nechal zavřené. „Tiff,“ poprosil ji, „mohla byste, prosím, Burtovi říct, o kom si lidé povídají, že střílí kojoty?“

„Všichni vědí, že ty kojoty střílí Burt.“

Šerifovo obočí se povytáhlo.

Burt zdvihl ruce a vypěnil vzteky: „Pcha!“ vyrazil ze sebe a tentokrát nechal ruce ve vzduchu, jako kdyby ho komáři už dočista umořili. „Ona to ví, protože tě zrovna slyšela, jak jsi o tom všem mluvil!“

„Lidé o tom ví, Burte,“ řekla Tiff a se svráštěným čelem dodala: „A kdo kdy slyšel o kojotech, kteří žerou děti?“

„No tak to se jen ukazuje, co o tom všem oba dva víte,“ opáčil Burt.

Šerif Cal odložil prázdný kelímek na pult. „Postřílej si těch kojotů, kolik chceš. Ale jen, pokud to budeš dělat na své straně ohrady.“

„Ale ta půda dřív patřila mému –“

„Jen na tvé vlastní půdě, Burte.“

Z Burtových ztrhaných očí číselá hluboká frustrace. Probodával kojoty a možná i správce zvěře svým ostrým pohledem a pak je, už zneškodněné, vyfukoval ven svými nozdrami.

„Co by ta tvoje asi řekla,“ zeptal se Cal, „kdybys musel prodat ten nový traktor, abys zaplatil pokutu za to střílení kojotů?“

„Co má s tím vším co do činění můj nový traktor?“

„Co ti na to asi řekne, Burte? Máš doma tak obrovskou a vypulírovanou mašinu, že jsi kvůli ní musel zadlužit celou farmu. A jak potom zaplatíš padesát tisíc dolarů pokuty?“

„Padesát tisíc!“ Burtovy oči se rozšířily. „Za to, že člověk odpráskne kojota?“

Tiffany se na něho znovu zamračila a v předstíraném soucitu potrásla hlavou. „Ta tvoje ti urízne koule, Burte.“ Zvedla ruku nahoru a dvakrát zřetelně stříhla prsty do vzduchu a zakřenila se na něj. Burt byl přítel a Tiffany věděla, co si k němu může dovolit. Kdysi ji ještě jako děvčátko z mládežnické organizace 4H na místní zemědělské výstavě nechával, aby se proménadovala s jeho výstavními prasaty. Teď, když už byla velká, tak se často vzájemně popichovali, když se jejich cesty zkřížily v kavárně Sunrise. Minulý rok během hladového léta byl Burt natolik laskavý, že předstíral, že

si nevšiml, jak po čtyři měsíce squatovala ve stanu na jednom jeho vzdáleném a nevyužívaném pozemku, koupala se v potoce a jednou týdně si přilepšovala několika kusy vajec od jeho slepic. Když se podzim chýlil ke konci a všechna jablka už popadala ze stromů, tak jedno celé kuře ukradla. Burtova žena si toho všimla, a tak Burt musel v pick-upu přejet dozadu přes celé kukuřičné strniště, aby si s ní promluvil. Přes na zip zavřenou plachtu jejího stanu se jí zeptal, jestli nepotřebuje pomoc. Odpověděla mu, že kdyby potřebovala pomoc, tak by si o ni bývala řekla, a poděkovala mu, že se propříš-tě bude starat sám o sebe. Když jí pověděl, že kdyby se pořád tak strašně nešklebila, mohla by mít přítele, který by se o ni postaral, vyskočila ven ze stanu oblečená jen do spodního prádla s dlouhými rukávy a nohavicemi a odtáhla celý stan i se všemi svými věcmi do vzdálenosti více než pětáctyřiceti metrů na státní půdu. Stanovat bez povolenky tam bylo nezákonné, ale ona nehodlala utrácet peníze, které si strádala na byt, za úhradu stanování u ostružiníku, na který se nikdo nikdy ani nepodíval. Burt rád vtipkoval a lidi si dobíral. Byla to jeho přirozenost. Tiffanina práce na benzínové pumpě z ní na to dělala dobrého kandidáta, i když to nikdy nevnímala jako něco, co by jí bylo přirozeně vlastní, sama nikdy vtipy nevyprávěla, poštuchování nevracela ani se neustále neusmívala.

Konev s kávou zabublala a zasyčela a Tiffany nejprve naplnila kelímek šerifovi a poté nalila zbytek kávy do termosky.

Burt o krok poodstoupil. Tiffaninu poznámku úplně ignoroval. „Šerife, já –“ Polknul. „Netušil jsem, že by člověku mohli něco takovýho udělat. A kvůli takový havěti?“ Tvář mu zčervenala, potom mu na ní začala vyskakovat bílá, a jako by se nemohla rozhodnout, které barvě dá přednost, zůstala posetá různobarevnými skvrnami. Otřel si své tlusté prsty o kapsy kombinézy na prsou a pak spikleneckým hlasem pronesl: „Myslíte, že vědí, že sem to byl já, kdo střílel?“

„Strážci to ještě nevědí,“ odpověděl šerif, „ale lidé ano. Tak už to dál nedělej.“

Burt napráhl ruku, aby si jí potrásl se šerifem. „Udělám to, šerife. Děkuju. Jste dobrý člověk, šerife, to jsme si všichni říkali, hned jak jste sem přišel. *Šerif Cal je dobřej chlap. Trochu mu chybí zkušenosti, ale záleží mu na lidech.* Neměl jsem ani tucha, že by si takhle mohli na člověka políčit. Kvůli takový havěti.“

Cal uvolnil ruku z té Burtovy a se staženým obličejem se podíval k podlaze. „To je v pořádku,“ řekl.

Kšiltovka John Deere už na Burtově hlavě nebyla. Měl ji v rukách, kterými ji ze všech stran prohmatával. Čelo nad brýlemi mu zakrývaly řídké, spleené vlasy. V očích se mu zablýsklo hněvem.

„Dneska v noci si dřepnu u svého pole a budu střílet na každé pár očí, kterej objevím. Medvědy. Kojoty. Prasata. Řek bych, že budu střílet prakticky na všechno, co nasvítím.“ Trochu se pousmál, jako by mu ten výrok pomohl získat zpět kus sebe sama a nevybral si k tomu zrovna ten nejlepší způsob. Burt přikývl a zamířil ke dveřím. Zastavil se. „A mimochodem, Tiff, jednou jsem viděl, jak jestřáb unesl roční štěně a pak ho přesně nad střechou stodoly pustil.“

Tiff a Cal se na něj jen dívali a vyčkávali.

„Nedá se říct, komu budou kojoti v patách – můžou to být telata nebo děti –, když takovej jestřáb dokáže odnést psa. Když v přírodě zavládne hlad, stane se z ní pěkně pekelný místo.“ S pohledem upřeným na podlahu potrásl hlavou. „Padesát tisíc!“

„Měj se, Burte.“

„Měj se,“ odpověděl a v očích se mu zlomyslně zablesklo. „Řekni, Tiff, už sis našla nějakýho přítele na muchlování?“

Tiff k němu vzhledla jako učitelka, která ho svým pohledem varuje, aby mlčel.

„Trochu bych se s tím texaským rangerem pomuchloval, kdybych byl osamělá holka jako ty.“ A pak si Burt otevřel dveře, a když vycházel ven, mumlal si něco o zpropadených strážcích zvíře a o Milwaukee.

Tiffany ubrouskem setřela zrníčka rozsypaného cukru z pultu. „Mohli by mu správci opravdu dát takovou pokutu?“

Cal pozoroval Burta, jak ve světlech čerpací stanice odchází ke svému autu, a usmíval se při tom. Byl to velký, dieselový pick-up s bodovým reflektorem připevněným k zrcátku na řidičově straně. Používal ho k nasvěcování, což byla, jak se Cal dozvěděl, oblíbená zábava mnoha mužů v okrese. Měli ve zvyku jezdit po okresech s bednou piva a pátrat reflektorem po jelenech ne proto, aby pytláčili, ale aby zjistili, co se tam venku pohybuje a na čích polích jsou ti největší jelení samci. Cal se toho musel za minulý rok mnoho naučit. V Houstonu nikdo nasvěcovat jeleny nejezdil.

„Netuším, Tiff. Jen mě napadlo, že pokud něco ohrozí jeho traktor, tak mi přestane působit problémy.“

Když Tiff vracela konev na kávu zpátky na místo, usmívala se. Zastrčila si fialové prameny vlasů za uši a vrhla letmý pohled na šerifovu pistoli. Byla to krásná palná zbraň, žádný bezduchý plast jako ty, co používali na policejních show. Ta Calova byla vyrobená z leštěné oceli a měl ji k pasu připnutou na silném, koženém pásku. Rukojeť měla obloženou drážkovanými palisandrovými střenkami – palisandr milovala – a zaměřovač a úderník byly černé. Alespoň si myslela, že je to to, čemu se říká úderník. Byl to druh zbraně, o které by člověk dokázal napsat báseň.

„Šerife, tak kdy si spolu zajedeme zastřílet? Řekl jste, že mě vezmete s sebou.“

„Co máte na mysli, Tiff?“

„Minulý měsíc jste mi slíbil, že mě vezmete střílet na střelnici. A neudělal jste to.“

Šerifova tvář okamžitě lehce zčervenala. Tiffany nevěděla, jak by si to měla vyložit. Bylo to zklamání? Když byla malá, obličej jejího táty zčervenal vždycky, když zažil nějaké zklamání. Ona ale Calovi zklamání působit nechtěla a zalitovala, že to vůbec zmínila. Otočila se zpátky k termoskám a předstírala, že rovná komínky plastových víček. Chladicí boxy na pivo v tichu vrněly. Šerif byl o deset let starší než ona, ale to jí vůbec nevadilo a nevadilo by to ani jemu, kdyby ji znal. Bylo mu pětatřicet. Kolik mu je, se

Tiffany dozvěděla od kapitánky ženského kuželkářského týmu, která se u ní zastavila na cestě na turnaj, aby si koupila cigarety. Šerif právě venku tankoval benzín. Ta žena mu říkala dlouhán, ale pro ni byl příliš mladý. Ale byla tu i Tiffany. Podle toho, co o něm Tiffany věděla z benzínky, se Cal choval přátelsky, ale zároveň v něm byla určitá zdráhavost a rezervovanost, která způsobovala, že se o něm chtěla dozvědět víc. Ona na tom byla stejně. Pokud šlo o životy jiných lidí, také se spíše držela zpátky. Dobré bylo, že Marigamieský okres je velký, a tak si šerif předtím, než odjížděl domů, musel jezdit natankovat nádrž k její benzínce skoro každý večer. Věděla, že žije ve srubu u Shannonského jezera jenom kousek za barem Severní hvězda a že k její benzínce to má nejbliž, ale stejně doufala, že v tom je i něco víc. Že jí každý večer dává přednost z nějakého reálně existujícího důvodu. Bylo pravdou, že nezávislost zase takovou výhrou nebyla.

Tiffany poezii jenom nečetla. Také ji psala, a to už od dětství. Byl to její způsob, jakým si věci promýšlela, pojmenovávala je, poznávala. Rok před jejím hladovým létem vyjadřovaly Tiffaniny básně obavy z osamělého života na malém městě, mrtvolné tempo, s nímž vypisovala šeky pro banky a distribuční společnosti, a banalitu každodenního života. Minulou zimu, nedlouho poté, co si naspořila tolik, aby mohla žít mezi čtyřmi zdmi, si hluboko v duši uvědomila, jak bezbřehá je její beznaděj. Vylekalo ji to a pak se jednou v noci vzbudila, vyskočila z postele a na elektrické varné desce spálila všechny básně, které napsala v posledních dvou letech. Od té doby vyvíjela úsilí, aby si sama pro sebe pojmenovávala vše, co v sobě obsahovalo krásu a radost, kdekoli ji objevila – zvuk karotky, kterou krájela na kuchyňské lince, nebo podivně uklidňující zápach pokryvek, které čekají na vyprání. Naděje byla výsledkem vědomé práce. Šerifův příchod ji nijak nevykolejil. Přišel podzim, stromy poztrácely své listy, starý šerif zemřel a najednou tu byl Cal.

Tiffany si z komínku vzala jedno víčko. Pak ho tam znovu vrátila. Musí v sobě najít odvahu.

„Tohle úterý mám volno,“ řekla a otočila se k němu. Oči se jí ocitly v úrovni jeho čtvercové brady a krku s límečkem. „Jestli mě chcete –“ začala větu, kterou přerušilo praskání vysílačky za Calovým pasem, která se tak hlásila k životu.

Rychlým pohybem si ji sundal. „Tady Rover,“ řekl, „poslouchám.“ „– vzít střilet,“ dokončila Tiff větu, jak neklidněji mohla.

Z vysílačky se rozkřičel hlasitý ženský hlas. Cal o stupeň ztlumil hlasitost. „Telefonicky nám nahlásili výtržnost na Bell Street. Sousedi slyšeli, jak vyšel výstřel z Breadwinovy dílny. Adresa je, dejte mi chvilku, East Bell tři – jedna – dvě.“

„Jaký je čas?“ zeptal se Cal.

Nastala chvíle ticha. Marge pracovala na dispečinku Mari-gamieského okresu a pokaždé držela tlačítko vysílačky stlačené příliš dlouho. Přes vysílačku byla slyšet kvapná konverzace, nyní už o něco klidnější, a Cal si musel opět zvýšit hlasitost.

„Řekl, že chce znát čas,“ řekl Margin hlas.

„Cože chce?“ zeptal se mužský hlas.

„Znát čas, Bobby.“

„Jaký čas?“

Šerif zavřel oči a na jeho tváři se objevil ztrápený výraz. „Dispečinku, tady Rover,“ řekl do své vysílačky, ale na druhé straně ho nikdo neslyšel, protože Marge stále rušila rádiové vlny.

„Řekla jsi mu, že se u Jacka střílelo?“ zeptal se muž.

V ženském hlase teď bylo patrné podráždění. „Bobby, vždyť jsi mě slyšel, jak mu to říkám.“

„Řekni mu to znova, tohle nedává smysl.“

„ROVERE, TADY DISPEČINK!“ ozvalo se zařvání z vysílačky a jak Cal, tak Tiffany ucukli.

„Oukej, rozumím. Rozumím,“ řekl Cal a vysílačku ztlumil na minimum. „Slyším, je to v pořádku.“

Šerif si vysílačku znovu připnul k pasu a jednou nebo dvakrát se nadechl, aby se uklidnil. Posunul si krempu klobouku. Po-vzdechl si.

„Tak jo, uvidíme se, Tiff,“ pozdravil a chystal se k odchodu.

„Ještě momentík,“ řekla. „Vaše káva.“

Dala mu ji do ruky a přitom se její prsty dotkly jeho zápěstí. Podíval se na ně, potom na ni a ona by v tu chvíli přísahala, že jeho obličej trošinku změnil barvu, pak přikývl a zamířil ke dveřím. Na otázku ohledně střelnice jí neodpověděl. Měla by se ho zeptat znovu? Měla by ho snad pozvat na večeři? Mohla by udělat špagety s omáčkou z konzervy, k tomu ledový salát, koupit chleba. Dnes večer ne, řekla si a něco v jejím nitru povadlo. Zítřka je také den, stejně jako pozítří, pomyslela si. Jediné, čeho se v Claypotu dostávalo měrou vrchovatou, byl čas.

Cal jí poděkoval za kávu, a než odešel, otočil se k ní. „Ta fialová se mi líbí, Tiff,“ řekl a kelímkem se dotkl krempy svého klobouku. Tiff zdvihla bradu, a když se za ním zavřely dveře, usmívala se. Dívala se, jak nastupuje do svého pick-upu a sedá si na místo řidiče. Jeho černobílý pes se zvedl, aby mu uvolnil místo. S tím psem se ještě přímo nepotkala. Ale zvíře vypadalo šťastně a vrtělo ocasem.

„A líbíš se mi,“ řekla a znovu mezi všemi těmi regály, chladicími boxy na pivo a policemi s ovocnými tyčinkami a sušeným masem pocítila naději. Fialové nebe za oknem získalo stříbřitý odstín. Vnímala ten pocit v břiše a v rukách. Přichází změna. Bože, nech, ať k té změně dojde. Dnes večer napíše báseň o kojotí samici, stříbrosrsté, která se jako oheň řítí borovým lesem.

Oba chlapci běželi se svými koly přes zorané pole pod nebem plným rozsvěčujících se hvězd. Terén tu byl nerovný a záludný, stalo se, že jeden nebo druhý upadl a nadechl se zvířeného prachu a ten druhý se pak musel zastavit a pomáhat mu na nohy. Když se dostali k plotu, který odděloval obě pole, svalili se na zem, aby si chvíli odpočinuli.

„Už tam skoro jsme,“ řekl Fish, celý vyděšený a zadýcháný. Bread v měsíčním světle těžce oddechoval a stále neschopný promluvit jen kývl. Na tváři i na očích měl nalepené bahno. Chystali se překročit plot ohraničující pozemek Blinda Burta Akinsona, což znamenalo, že jsou na vzdálenost jedné farmy od Fishova dědečka. Překročení pozemku Blinda Burta byla vždy sázka do loterie. Minulý podzim je Burt málem přejel svým novým traktorem, který na ně zblízka bafal kouř, a Burt do toho mžoural přes tlustá skla svých brýlí hořících poledním sluncem. Ani je nezaregistroval. Ale teď byla noc a na polích nic nerostlo. Fish zatoužil po poli hustě porostlém kukuřicí, v níž by se mohli schovat, ale před nimi byla jen obnažená zem, jasný měsíc, všechno se koupalo ve stříbrném jasu a bylo příliš na ráně.

„Tak pojd,“ řekl Fish, „podržím ten drát.“

Bread přehodil své kolo přes ostnatý drát a pak pod ním proklouzl sám. Fish podal to svoje Breadovi přes plot. Vzduch už začínal být chladný. Fishovi od běhu hořely plíce. Nad hlavou se jim třpytily hvězdy a Fishovo tlukoucí srdce vnímalo, jak žhnou a křičí mu obvinění přímo do tváře. Nebe má oči a vidělo, co Fish udělal. Potřeboval plán. Potřeboval čas na přemýšlení. Ale neměli ho nazbyt. Tak se jen znovu dal do běhu, tak rychle, jak jen to jeho plíce a srdce a nohy dokázaly.

Když jeli postřílet kojoty, kteří zabili tele, měl Fishův dědeček plán. Z ložnice přinesl pušku na vysokou ráže .243 Winchester s pažbou z ořešákového dřeva a zaměřovacím dalekohledem Bushnell. Střílela po všech stránkách přesně a nekopala do ramene tak silně jako puška ráže .30-06 Springfield, kterou Fishův děda střílel jeleny v listopadu. „Je tu spousta pušek na kojoty,“ řekl jeho dědeček, když se přehrabával v bedně, kterou sundal z police v přístěnku. Bread toho večera už skončil s výpomocí a teď postával u osvětlených dveří. Dědeček na něj mávl. „Dale, pojd z těchhle polic sundat pár krabic,“ poprosil ho. Chlapci vždy udělali vše, o co je požádal. Starý muž si uměl se vším poradit. A tak stačí, když oni budou jen následovat jeho pokynů.

Během tří posledních let učil v letních měsících dědeček Fishe na farmě střílet. Nejprve ho zaučoval střílením z BB vzduchovky, kdy trefoval tuňákové konzervy, a po týdnů nebo po dvou mu dovolil, aby přesedlal na ráfkovou pušku ráže .22 a posléze na brokovnici ráže .410. Koncem prvního léta pomáhal Fish dědovi seřadit pušku ráže .30-06 Springfield na podzimní lov jelenů. Její zpětný ráz byl neuvěřitelný, stejně tak jako samotný výstřel a plamen, který jí vždy vyšlehl z ústí. Jakmile z ní dědeček vystřelil, Fish to pocítil až v botách a v plicích. Vzpomněl si, jak když s touhle puškou zalíčil poprvé, vypodložil si hlaviště pažby přeloženou dědovou vojenskou kšiltovkou a potom posunul závěr dopředu, aby nabil do komory ten největší mosazný náboj, jaký měl kdy v ruce. Nahánělo mu to strach, ale bylo to jeho první léto s dědečkem. Fish s ním nikdy předtím delší dobu nestrávil a strašně se mu chtěl zalíbit. Podařilo se mu dobře vystřelit se springfieldkou. Bolelo ho rameno, ale ne tolik, aby ho to zastavilo. Nabil do komory další náboj, zacílil, zašklebil se, ale podruhé se trefil úplně vedle. Když minul terč napotřetí, dědeček mu dal zpátky pušku s náboji Winchester. „To škubnutí nemá smysl si pěstovat,“ řekl. „Později se zase vrátíš zpátky k ráži .243 Springfield,“ ubezpečil ho děda a pak ho poplácal po zádech a trochu se usmál. Oči mu na rozzářeném podzimním poli svítily.

Všichni tři vyjeli v dědečkově pick-upu do polí. Střílet bude Fish. Bread bude mít na starosti obsluhu bodového reflektoru. Vyrazili podél drenážního příkopu. Na západě byly hvězdy schované za mraky a závoj z mraků se chystal zahalit i měsíc. Bread pátral reflektorem při kraji lesa, až zaměřil shluk světýlek, oči členů kojotí smečky odrážející světlo. „Tak a máme je,“ řekl dědeček a zastavil. „Fischere, postřílej jich tolik, kolik dokážeš.“

Bylo to vůbec poprvé v životě, kdy Fish zamířil nitkový kříž hledáčku na nějaké živé zvíře, pokud tedy nepočítal sedící holuby, na které střílel peletovou puškou uvnitř sýpky. Ale tohle bylo jiné. Tihle kojoti měli hloubavé, vědoucí oči plné života. Pušku měl opřenou o otevřené okénko picku-upu. Pokud šlo o to, kam

je třeba kojota nebo jelena střelit, tak to Fish věděl, hned za plec, tam, kde jsou plíce a kde thuče srdce. Fish vnímal, jak vedle něj v kabině auta dýchá Bread a přes rameno mu venku drží světlo.

„Je to jednoduché, Fischere,“ řekl dědeček. „Stejně, jako když střílíš na terč.“

Fish přitiskl svoji tvář k hladké dřevěné pažbě a zamířil. Kojoti stáli se vztyčenými ocasy a nastraženými ušima, vypadalo to, že jich je kolem dvaceti, menší psi mžourající do světla. Fish umístil nitkový kříž za plec jednoho z větších zvířat. Pocítil bodnutí lítosti, ale pak si vzpomněl na tele, celé potřhané a potřísněné bahnem. Jsou určité body zvratu. A teď se jedna z těch zatracených chvil přiblížila. Zatracená nebožátka. Fish položil prst na spoušť. Vydechl a zmáčkl. Kabinu pick-upu zahltit výstřel a osvítil záblesk. Instinktivně, přesně tak, jak se to naučil, si Fish přitáhl pažbu zpět, nabil komoru na další výstřel a přitom jeho oči znovu zaostřily. Podíval se do zaměřovacího dalekohledu. Jeden kojot padl mrtvý k zemi a ostatní se přeskupili, někteří nervózně pobíhali kolem svého mrtvého vůdce, jiní se natáčeli do směru, ze kterého přicházelo světlo. Fishovo tělo zalila vlna strachu a triumfu. Dech a tep se mu zrychlily. Znovu položil prst na spoušť.

„V klidu zamiř,“ zašeptal mu dědeček.

Fish ve tmě sevřel rty. Právě zabil svého prvního kojota. A teď zabije dalšího. Zase se mu vrátila vzpomínka na zabité tele. Pomalu. Plynule. Výdech. Druhé kolo. A kojoti se káceli jeden za druhým. Neutíkali. Jen tam stáli, jeden vedle druhého. Když Fish zastřelil posledního, už skoro vycházelo slunce. Dědeček je vzal zpátky domů, postavil na kávu a na pult vyndal tři hrnky. Bread s Fischem si sedli ke stolu a cítili se, jako kdyby právě překročili nějaký pomyslný práh k novému životu. A opravdu tomu tak bylo. Seděli tam, a jak usrkávali černou kávu, která chutnala příšerně, snažili se nešklebit a poslouchali dědečka, který jim říkal, že po snídani můžou kojoty stáhnout z kůže a ty kožky pak prodat za hotové. „Ale nejdřív vám, chlapi, opeču toasty.“

Ale to všechno už byla minulost. Teď byl vzduch prosycen panikou. Z pole, které patřilo Blindu Burtu Akinsonovi, už zdolali přes pětáctýřicet metrů. Bude stačit, když poběží. Musí se držet mimo silnice, vyhýbat se světlometům aut a lidem a hvězdám a šerifovi. Aniž by o tom přemýšleli, chlapi běželi podvědomě směrem k Fishovu dědečkovi. On jako jediný by tuhle věc mohl nějakým způsobem vyřešit. Fish mezi prsty stále ještě cítil bolest od zpětného rázu revolveru Breadova otce, který teď měl Bread v látkovém vaku na řídítkách. Chlapi už si ho jednou prohlíželi schovaní v šeríkovém křoví poté, co se Breadův otec zhroutil bez špetky vědomí na skládací židli. Byl to Smith & Wesson .44 Magnum, krátká palná zbraň robustního vzhledu, stejná, jakou používal ve známém filmu drsný Harry. Bread jí zevnitř šeríkového keře zamířil na trojbarevného kocoura, který seděl na sloupku plotu, a chraplavým hlasem se ho zeptal: „Tak co, je tvůj šťastnej den, hajzle?“ Kocour se olizoval a chlapi měli co dělat, aby zadrželi smích. Náboje tohoto revolveru měly plochou špičku a tloušťku tužky. Na západě se tahle zbraň používala na ochranu proti medvědům a Breadovu otci byla nerozlučnou přítelkyní. Ale nenosil ji v pouzdře za pasem. Když chodil po domě a v dílně, nosil ji v ruce, jako by to byl nějaký nepostradatelný pracovní nástroj, a vždy ji měl po ruce tam, kde se hodlal zdržovat následující hodinu či dvě. Když toho večera vrazil dovnitř Fish, ležela na kuchyňské lince.

Když Fish zamířil zpět k Breadovu domu, neměl v hlavě žádný plán, vedla ho jen odvaha. V kuchyni se mu naskytl pohled na Breadova otce, jak silou své pěsti krouť límeček Breadovy košile. Když se za ním s bouchnutím zavřely dveře, Fish ztuhl. Všichni tři ztuhli. Bread klečel na kolenou a ohlížel se směrem ke svému příteli. Jeho obličej měl jasně červenou barvu. V očích mu seděl výraz divoké hrůzy a po obličejí mu tekly slzy. Fish věděl, že se to děje, ale nikdy to na vlastní oči nespatrił, ne takhle. Jeho přítel byl v těch černotou pokrytých rukách svého otce tak bezmocný.